

Voorbeelden casussen

Opsteller: Marieke Kleinjan; Landelijk Projectleider Actieoverleg
Gesproken met: Noord- Midden Limburg, Flevoland, Gelderland Zuid, West-Brabant, Groningen

Vanuit verschillende regio's is een aantal goede voorbeelden opgehaald die ter inspiratie kunnen dienen voor andere regio's. Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze voorbeelden slechts ter illustratie zijn, bepaalde informatie is weggelaten of niet volledig weergegeven om herleidbaarheid te voorkomen. Het schetst puur een beeld van de meerwaarde van het Actieoverleg, welke acties gezamenlijk is besproken en wat dit betekent voor de veiligheid van directbetrokkene(n).

Stalking

Casus 1

Aanleiding:

Betreft een melding vanuit politie aan VT. Meneer stalkt mevrouw sinds enkele maanden met hoge frequentie. SASH komt uit op Hoog. In de relatie heeft meneer mevrouw meerdere malen mishandeld. Mevrouw heeft aangifte gedaan van vernieling fiets (vermoedelijk door meneer). Deze zaak is niet in behandeling genomen, maar deze vernieling lijkt samen te hangen met de stalking.

Concrete vraag Actieoverleg:

Aangifte is afgewezen; de vraag is of dit het juiste besluit is gezien de zorgen over stalking. Is het handig om de aangifte uit te breiden?

Acties/ scenario's:

- Politie: check antecedenten van meneer en contact leggen met meneer vanuit de wijkagent; check of hij voldoende in beeld is.
- OM: plan van aanpak bespreken met OvJ, terugkoppelen aan partners en politie en VT sluiten hun plan van aanpak daar verder op aan. Vervolginterventies goed op elkaar afstemmen.
- VT: mevrouw motiveren om contact te leggen met de politie, zodat zij op de hoogte zijn van de contacten die meneer nog steeds legt met mevrouw. De stalking is nog steeds actueel. De vraag is of vervolging diefstal wat op gaat leveren. Politie gaat nu inzetten op dossieropbouw. Aangifte vanuit mevrouw m.b.t. stalking zou het beste zijn. Een check bij Reclassering of meneer voor andere delicten mogelijk onder toezicht staat bij Reclassering.
- Algemeen: van belang is dat politie, OM en VT nauw samenwerken in deze casus en dat de lijnen kort blijven.

Casus 2

Aanleiding:

Melding vanuit politie, SASH is Hoog.

Ouderpaar van rond de 80 jaar zijn erg bang voor hun volwassen zoon, die erg verward zou zijn en agressief is naar zijn ouders. Zoon zou een kussen op hoofd van zijn moeder hebben gedrukt. Zoon heeft telefoon van zijn moeder afgepakt zodat zij geen 112 kon bellen. Politie maakt zich ernstig zorgen om het welzijn van zoon en zijn ouders. Meneer en mevrouw willen absoluut geen aangifte doen, lijkt voort te komen uit angst. Zouden wel graag zien dat een ander aangifte voor hen kan doen. Zoon is bekend met meerdere meldingen.

Concrete vraag Actieoverleg:

Plan van aanpak, wat kunnen we nog doen met elkaar mbt de zorgen over de veiligheid van meneer en mevrouw? Inzet preventief THV een optie? Andere mogelijkheden?

Acties/ scenario's:

- AOL op de woning
- AOP op verdachte
- Casus is voorgelegd aan regionaal conflict- en crisisbeheersing
- Optie WvGGZ als er een terugmelding komt
- Politie legt casus voor aan ZSM m.b.t. ambtshalve vervolging

Casus 3

Aanleiding:

Meneer blijft mevrouw ernstig lastig vallen nadat zij de relatie heeft verbroken. Mevrouw durft geen aangifte te doen. Politie melding aan VT. VT brengt casus in Actieoverleg en checkt bij Reclassering of meneer mogelijk voor andere delicten onder toezicht staat bij Reclassering

Concrete vraag Actieoverleg:

Welke mogelijkheden zijn er om veiligheid voor mevrouw te borgen? Ondanks het feit dat mevrouw geen aangifte durft te doen?

Acties:

- OM: Ambtshalve vervolgen. Officier heeft besloten voor een gedragsaanwijzing gebiedsverbod (mede ook op basis van eerdere aangiftes tegen meneer).
- Politie: wijkagent reikt de volgende dag gedragsaanwijzing uit aan meneer.
- VT: aan de slag met mevrouw om veiligheid te borgen en hulp in te zetten.

Seksueel misbruik

Casus 4

Aanleiding:

Jongen van 13 jaar met autisme spectrum stoornis heeft mogelijk stiefzusjes misbruikt. Vader heeft voor zijn dochters aangifte gedaan. Moeder wil opkomen voor haar zoon. Politie doet melding bij Veilig Thuis.

Actieoverleg:

VT heeft casus ingebracht samen met zedenpolitie. Concrete vraag aan het Actieoverleg: *“vinden wij dat dit een strafrechtelijk traject moet worden?”*. OvJ geeft toestemming om samen te onderzoeken of jongen bereid is te praten en openstaat voor therapie en hulp.

Acties/ scenario's:

- OvJ zet zaak op de plank en krijgt binnen paar weken terugkoppeling van VT en politie wat de bevindingen zijn.
- Er wordt samen met VT en politie een concreet plan opgesteld: politie verhoort de meisjes en het gesprek met de jongen is samen met zedenpolitie en Veilig Thuis.
- Na gesprek met de jongen bleek dat hij onvoldoende openheid van zaken gaf en pakte de situatie te nonchalant op.
- Terugkoppeling is gegeven aan OM met advies om te laten voorkomen. De terugkoppeling is ook in het Actieoverleg besproken.
- Conclusie: beter is om hier dwang en drang van hulp en therapie in te zetten. Maatregel is uitgesproken om voor de jongen therapie in te zetten.

Strafbare kindermishandeling

Casus 5

Aanleiding:

Ziekenhuis belt met Veilig Thuis, vermoeden van 'shaken baby' van 4 maanden. Na melding vindt rechtstreeks overleg plaats met Veilig Thuis, OvJ en politie. Acties worden bepaald, waaronder: afstemmen

met onderzoeker, eerste gesprek een 'free recall' en erna ouders aanhouden en hen confronteren met hun uitspraken en de feiten. VT gaat aangifte doen en zorgt voor hulpverlening, veiligheidsplan en omgang. Er vindt tevens afstemming plaats met de Raad voor de Kinderbescherming. Veilig Thuis is van mening dat er geen risico gelopen kan worden in het aangaan van hulpverlening, pleegzorg en begeleide omgang en achten een gezinsvoogd noodzakelijk om de veiligheid in de ontwikkeling van de baby veilig te stellen. Gezamenlijk optrekken van VT en RvdK lijkt raadzaam om duidelijke kaders aan ouders aan te geven.

Actieoverleg:

Het onderzoeksplan (OvJ) en veiligheidsplan (VT) lopen naast elkaar. Afstemming is nodig, ook ten aanzien van verder vervolg ná onderzoek en wat dit betekent voor aanpassingen aan het veiligheidsplan en elkaar niet te dwarsbomen in het feitenonderzoek en waarborgen van veiligheid.

Samengevat:

- Melding bij VT (letsel/symptomen); geen interne (medische) oorzaak;
- Overleg VT – politie/OM; is er sprake van strafbare kindermishandeling? Welke spoedhandelingen zijn nodig?
- Melding VT aan politie; als er strafbare kindermishandeling is;
- Actieoverleg: samenwerken/ afstemmen VT-politie-OM-RvdK ten aanzien van onderzoeksplan (t.b.v. OvJ) en veiligheidsplan ((acute) veiligheid) -> Politie en VT verantwoordelijk voor veiligheid van (toekomstige) slachtoffers van kindermishandeling.

N.B.: VT en daarmee de vertrouwensarts hoeven bij

een vermoeden van strafbare kindermishandeling geen aangifte te doen, voordat er samengewerkt kan worden. Een melding is voldoende.

Conclusie:

- Onderzoek en veiligheidsplanning lopen naast elkaar. Continue afstemming met elkaar is nodig om elkaar niet te dwarsbomen in het feitenonderzoek en waarborgen van veiligheid.
- Binnen 10 minuten nadat er gemeld is aan VT is OVJ al op de hoogte. Vervolgens is er steeds afgestemd en is ook de RvdK betrokken.

Casus 6

Aanleiding:

Melding school aan VT. Heldere onthulling van 13 jarig verstandelijk beperkt meisje over mishandeling van haar moeder. Bij moeder is sprake van veelvuldig alcoholmisbruik. VT heeft direct met OVDR van de politie geschakeld en vervolgens is bepaald om de casus in te brengen in het Actieoverleg.

Concrete vraag aan het Actieoverleg:

“Wel of geen strafrechtelijke vervolging?” En wat is nodig/ wenselijk om veiligheid van 13-jarig meisje te waarborgen?”

Acties/ scenario's:

- Veiligheidsafspraken zijn gemaakt, inzet van ambulante spoedhulp.
- Politie en VT voeren een (stop)-gesprek met moeder. Naar aanleiding van dit gesprek wordt bepaald of verdere vervolging nodig is. Bijvoorbeeld als moeder

ontkennend is in haar reactie of niet mee wil werken.

- Er is tevens een ZSM scenario opgesteld. Mocht moeder aangehouden worden voor bijvoorbeeld rijden onder invloed, dan is ook bekend dat er een strafbare kindermishandeling dossier loopt en welke interventies dan passend kunnen zijn bij een eventuele aanhouding.

Ouderenmishandeling

Casus 7

Aanleiding

Een VT melding over een ouderpaar van 80 jaar en 3 volwassen kinderen in huis. Eén zoon kampt met psychoses en is (fysiek) agressief naar zijn ouders. Na VT melding, heeft VT contact opgenomen met het ouderpaar. VT trof de man aan met blauwe plekken. Ouders durven geen aangifte te doen.

Concrete vraag Actieoverleg:

Wat is nodig om veiligheid van ouderpaar te waarborgen en welke strafrechtelijke interventies zijn mogelijk richting zoon?

Acties/ scenario's:

- VT doet ambtshalve aangifte bij de politie van mishandeling
- Justitiële maatregelen zijn vervolgens ingezet: een huisverbod in combinatie met aanvraag rechterlijke machtiging voor zoon (gedwongen opname)
- VT voert gesprek met ouderpaar voor het maken van veiligheidsafspraken en inzet van hulp.

Huiselijk geweld en fysieke mishandeling

Casus 8

Aanleiding:

Betreft een gezin bestaande uit vader, moeder en 2 kinderen (8 en 6 jaar). Een kennis van moeder neemt contact op met de politie. Deze kennis heeft van moeder gehoord dat zij mishandeld wordt door haar man en dat hij nu ook de kinderen heeft mishandeld. De kennis heeft foto's gezien van de rug van één van de kinderen. Politie stemt af met VT. Casus wordt ingebracht in Actieoverleg.

Concrete vraag Actieoverleg:

Wie gaat wat doen in deze casus? Wat is nodig om directe veiligheid te borgen voor mevrouw en de kinderen?

Acties/ scenario's:

- Politie: wijkagent gaat de school benaderen om mevrouw daar uit te nodigen om met haar te spreken over de melding die is gedaan door haar kennis. Politie zal aangegeven dat er ook wordt gemeld bij Veilig Thuis. In het gesprek sluit ook een medewerker van Veilig Thuis aan.
- VT/ politie: er worden veiligheidsafspraken gemaakt met mevrouw over de kinderen.
- OM: na gesprek met mevrouw geeft OM een bevel tot aanhouding van meneer af op verdenking van kindermishandeling en mishandeling van mevrouw. Er wordt een huisverbod afgegeven.
- Veilig Thuis: heeft met de betrokken hulpverlening verder afgestemd en uiteindelijk overgedragen voor casusregie op veiligheid door het lokale veld.

Andere voorbeelden

OM brengt een zaak in het Actieoverleg

Officier brengt casus anoniem in om van de partners van het Actieoverleg te horen hoe zij tegen de verdere afdoening van de ingebrachte zaak aankijken en wat helpend is/ kan zijn voor het gezinssysteem, zodat de officier dit ook kan inbrengen en kan verzoeken aan de rechter.

Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming brengt met name casussen in die gaan over stalking of geweld in conflictscheidingen.

Reclassering

De Reclassering bespreekt een casus in het Actieoverleg als bijvoorbeeld sprake is van elektronisch toezicht of contact-/gebiedsverbod bij de verdachte en het van belang is dat de slachtoffer gemotiveerd blijft en ondersteuning krijgt. Zodat de trajecten van verdachte én slachtoffer elkaar versterken en verstevigen. De Reclassering kan ook gevraagd worden of betrokkene bekend is en onder toezicht staat.

Voorbeeldcasus in geval geen Actieoverleg versus wél Actieoverleg

Géén Actieoverleg

Politiemelding aan VT via CORV:

Betreft een stalkingszaak. Ex-vriend staat met enige regelmaat voor de deur en is onberekenbaar. Aangezien er 3 kinderen in de woning verblijven is zorgmelding opgemaakt. Betrokkene heeft de relatie verbroken. Mevrouw heeft twee kinderen uit een eerdere relatie. Ex-vriend komt op de gekste momenten bij mevrouw aan de deur. Mevrouw heeft ongeveer 2 jaar een knipperlichtrelatie met meneer gehad. Ook in deze tijd, als de relatie even over was, kwam meneer aan de deur. In 2019 heeft mevrouw bij de politie aangifte van stalking gedaan maar deze ook weer ingetrokken. Verdachte in deze zaak was betrokken meneer. Meneer heeft een aantal weken geleden mevrouw klem gereden. Zij heeft toen de deuren van de auto afgesloten en de radio hard gezet. Meneer is onberekenbaar en kan agressief uit de hoek komen.

Interne verrijking VT

- Voor mevrouw niets bekend
- Meneer 3 oude dossiers VT (zelfde problematiek stalking ex-partners/kinderen getuige)

Afstemming politie/melder, wijkagent of kwaliteitsbewakers:

- VT verneemt dat ZSM is betrokken, meneer is geschorst onder voorwaarde dat betekent in dit geval dat Reclassering is betrokken.
- Mevrouw heeft inmiddels een aangifte gedaan.
- Veel meldingen eerder binnen gekomen rondom meneer overlast en strafbare feiten (overtreding verkeerswet/geluidsoverlast/ruzie/twist).

VT verneemt de volgende extra informatie vanuit Politie: *Meneer is zorgmijddend en kampt met een bipolaire stoornis. Drie keer eerder gedwongen opnamen middels RM. Mogelijk sprake van terugval in middelengebruik, slikt momenteel geen medicatie en is bekend met vechtsport en wapenbezit.*

Twee wijkagenten zijn betrokken (wijk van meneer en de wijk van mevrouw). Echter er is geen afstemming met elkaar: één wijkagent overhandigt stalkingsbrief aan meneer (wijkagent van mevrouw), terwijl wijkagent van meneer van mening is dat dit gepasseerd station is en er mogelijk opschaling plaats moet gaan vinden naar het Veiligheidshuis.

ZSM/reclassering is niet op de hoogte van de stalkingssituatie. Reclassering heeft nog geen fysiek contact met meneer gehad en zijn niet op de hoogte van de huidige ontwikkelingen en hebben geen zicht op meneer op dit moment.

Conclusie:

Voor Veilig Thuis wordt dit een puzzel waar veel telefonische contacten mee gepaard gaan, maar er geen afstemming is tussen alle netwerkpartners, maar ondertussen de bij elkaar gekomen informatie lijkt te leiden tot een groot veiligheidsrisico voor het slachtoffer. *Iedere instantie weet een stukje, maar nergens komt de informatie bij elkaar en wordt er met elkaar afgestemd over het vervolg.*

Wél Actieoverleg

Een Actieoverleg was in deze casus van meerwaarde geweest om de volgende redenen:

- Er zou vanuit het Actieoverleg direct duidelijk zijn geweest dat meneer middels een schorsingstoezicht onder toezicht staat van de reclassering
- Politie kan de belangrijke informatie delen met de andere partijen in het Actieoverleg
- Reclassering is meteen op de hoogte van de nieuwe melding betreffende meneer en de belangrijke informatie hieromtrent.
- Er zou een verbinding ontstaan tussen dader en slachtoffer waarvan in dit geval de reclassering op de hoogte zou zijn van de interventies gericht op slachtoffer vanuit Veilig Thuis.
- Er was direct afstemming geweest met en binnen de politie ten aanzien van het al dan niet overhandigen van een stalkingsbrief en het maken van een gezamenlijk plan van aanpak.
- Vanuit het Actieoverleg kan er een aanmelding gedaan worden naar het Veiligheidshuis om de casus structureel te volgen.
- Aanwijzen van casus verantwoordelijke.